

Sygn. akt I ACa 1143/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 marca 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący SSA Wiesława Kuberska (spr .)

Sędziowie SA Dorota Ochalska - Gola

del . S O Krzysztof Kacprzak

Protokolant sekretarz sądowy Lidia Milczarek

po rozpoznaniu w dniu 3 marca 2017 r. w Łodzi na rozprawie

sprawy z powództwa **J. S.**

przeciwko **Bankowi Spółdzielczemu Towarzystwu (...)-CO Bank w P.**

o uchylenie uchwał

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 19 maja 2016 r. sygn. akt II C 185/15

1. **oddala apelację ;**

2. **zasądza od J. S. na rzecz Bank u S. ego Towarzystw a (...) Pożyczkowe go PA-CO Bank w P. kwotę 270 (dwieście siedemdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.**

Sygn. akt I A Ca 1143/16

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 19 maja 2016 r. Sąd Okręgowy w Łodzi w sprawie z powództwa J. S. przeciwko Bankowi Spółdzielczemu Towarzystwu (...)-CO-Bankowi z siedzibą w P. o uchylenie uchwały nr 34/2014 Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego Towarzystwa (...)-CO-Bank w P. z dnia 26 sierpnia 2014 r. oraz o uchylenie uchwały nr 2/2014 Nadzwyczajnego Zebrania Przedstawicieli Banku Spółdzielczego Towarzystwa (...)-CO-Bank w P. w przedmiocie wykluczenia powoda z grona członków, oddalił powództwo (pkt. 1 wyroku) i zasądził od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 394 zł z tytułu zwrotu kosztów procesu (pkt. 2 wyroku).

(wyrok – 360)

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło na podstawie następujących ustaleń faktycznych, które Sąd Apelacyjny w całości podziela i uznaje za własne.

Powód należał do grona członków Banku Spółdzielczego Towarzystwo (...) „PA-CO-BANK” w P.. W dniu 1 marca 2012 r. w K. miało miejsce posiedzenie grupy członkowskiej Banku zamykające rok 2011. Powód, jako członek

Banku Spółdzielczego uczestniczył w zebraniu. W trakcie spotkania z ust powoda padały nieprzychylnie uwagi pod adresem działalności Banku oraz jego Zarządu. Po posiedzeniu grupy powód wystąpił do Banku o udostępnienie mu dokumentacji związanej z działalnością Banku. Uzyskał wówczas odpowiedź, że z uwagi na tajemnicę bankową i ochronę danych osobowych, z dokumentami może się zapoznać jedynie w siedzibie banku. Powód często wyrażał krytyczny głos, wobec działalności Banku. Prawie zawsze uczestniczył w zebraniach grupy członkowskiej i zabierał na nich głos. Uczestniczył również w wyborach na przedstawiciela Banku, ale nigdy nie został wybrany.

W 2012 r. z inicjatywy powoda w tygodniku (...) ukazał się artykuł dotyczący działalności pozwanego Banku Spółdzielczego. Kwestie, którymi powód podzielił się z prasą dotyczyły powołania na stanowisko członka Rady Nadzorczej A. B. – na wniosek dotychczasowego Prezesa Banku (...). Powód zarzucał władzom Banku nepotyzm, kumoterstwo i partyjniactwo. Na skutek skargi powoda Komisja Nadzoru Finansowego wdrożyła wobec pozwanego banku program naprawczy.

W maju 2013 r. pomiędzy stroną pozwaną, a spółką (...) doszło do transakcji, na mocy której spółka nabyła od banku wierzytelność, opiewającą na kwotę 3.1000.000 zł. Zabezpieczeniem wierzytelności była hipoteka na nieruchomości – Ośrodku (...) w miejscowości K. (którą to nieruchomość, Spółka nabyła od właścicieli, poza postępowaniem egzekucyjnym) oraz hipoteka na mieszkaniu, zlokalizowanym w Ł.. Wiosną 2014 r. powód zażądał od pozwanego udostępnienia mu dokumentów i uchwał związanych z działalnością Banku. W dniu 28 maja 2014 r. powód od godz. 9:00 do godz. 13:00 zapoznawał się ze sprawozdaniem finansowym pozwanego Banku sporządzonym na dzień 31 grudnia 2013 r. W dniu 30 maja 2014 r. powód nawiązał kontakt z kontrahentem banku (...), (...) spółki (...), chcąc uzyskać informacje dotyczące okoliczności transakcji zakupu w/w wierzytelności, m.in. informację co do kwoty za jaką została sprzedana wierzytelność. Powód w trakcie rozmowy z D. W. podawał się za przedstawiciela Zarządu Banku Spółdzielczego. Po przeprowadzonej rozmowie D. W., sprawdził skład osobowy zarządu Banku i poinformował Zarząd, o otrzymanym telefonie. Powód ponownie, dwukrotnie skontaktował się z D. W. w grudniu 2014 r. Wówczas na pytanie D. W., kogo reprezentuje – oświadczył, że siebie, jako osobę fizyczną. Oświadczył wówczas, że jako spółdzielca ma prawo kontrolować poczynania Banku. Sugerował przy tym zaistnienie nieprawidłowości, w związku z transakcją, która miała miejsce z udziałem spółki w 2013 roku.

Pismem z dnia 16 lipca 2014 r. Zarząd pozwanego Banku Spółdzielczego zwrócił się do Rady Nadzorczej z wnioskiem o zbadanie i podjęcie uchwały w przedmiocie wykluczenia J. S. z grona spółdzielców Banku w związku z jego umyślnym i zawinionym działaniem na szkodę banku i naruszaniem podstawowych praw i obowiązków spółdzielcy. Przyczyną wystąpienia z wnioskiem o wykluczenie powoda, było podszywanie się przez J. S. za członka zarządu banku w rozmowach z prowadzonych z kontrahentem Banku, publikowanie w lokalnej prasie informacji dotyczących nieprawidłowości w funkcjonowaniu banku oraz określenie Rady Nadzorczej i Zarządu Banku mianem „zorganizowanej grupy przestępczej”.

Uchwałą nr 33/2014 z dnia 16 lipca 2014 r. Rada Nadzorczej przyjęła do rozpoznania w/w wnioski. Jednocześnie Zarząd banku został wezwany do złożenia wszelkiej dokumentacji dotyczącej zdarzeń objętych wnioskiem. Z kolei J. S. został wezwany do siedziby Banku w P., celem wysłuchania jego wyjaśnień, na dzień 7 sierpnia 2014 r., na godzinę 12:00. Wezwanie zostało wysłane w dniu 17 lipca 2014 r. listem poleconym, odebrany przez powoda w dniu 31 lipca 2014 r.

W dniu 7 sierpnia 2014 r. miało miejsce posiedzenie Rady Nadzorczej Towarzystwa (...) „PA-CO-BANK” w P.. W spotkaniu uczestniczył powód. W toku posiedzenia powód zapoznał się z treścią wniosku o jego wykluczenie, oraz złożonymi do wniosku dokumentami. Powód wniósł o udzielenie dłuższego terminu na zapoznanie się z dokumentami oraz o odroczenie wysłuchania, w związku z koniecznością przesłuchania członków zarządu. Zakwestionował przy tym legitymację Zarządu do złożenia wniosku o jego wykluczenie. Ustosunkowując się do wniosku o jego wykluczenia, wskazał, że jest on bezzasadny, następnie odpowiedział na pytania członków Rady Nadzorczej. W dniu 26 sierpnia 2014 r., Rada Nadzorcza pozwanego Banku podjęła uchwałę w przedmiocie wykluczenia J. S. z grona członków Banku Spółdzielczego. Jako przyczynę wykluczenia wskazano podejmowanie przez J. S. działań sprzecznych z zasadami współzycia społecznego, dobrymi obyczajami i obowiązkami członka Spółdzielni, wynikającymi ze Statutu, a które to

działania polegały na nieuprawnionym podawaniu się za członka Zarządu Banku Spółdzielczego wobec kontrahentów Banku, przekazywaniu kontrahentom Banku nieprawdziwych informacji na temat nieprawidłowości w działaniu Banku oraz na temat czynności prawnych dokonywanych z udziałem Banku, nadużywaniu uprawnień informacyjnych przysługujących spółdzielcy oraz podejmowaniu działań godzących w wizerunek, dobre imię i wiarygodność Banku Spółdzielczego. Uchwała została doręczona powodowi w dniu 22 września 2014 r. wraz z pouczeniem o możliwości wniesienia odwołania od tejże uchwały do Walnego Zgromadzenia w terminie 4 tygodni od daty otrzymania zawiadomienia o wykluczeniu lub zaskarżenia jej w drodze powództwa sądowego w terminie 6 tygodni od daty doręczenia tejże uchwały z uzasadnieniem.

Powód we wrześniu 2014 r. wystąpił również do Sądu Rejestrowego z wnioskiem o udostępnienie mu przez Bank Spółdzielczy Towarzystwo (...) „PA-CO-BANK” w P. dokumentów: umów zawieranych przez Bank z osobami trzecimi w latach 2007 – 2014, umów: kredytowych, depozytowych, pożyczek, umów rachunku bankowego, a także dokumentów dotyczących zatrudnienia – powołania Pani A. B. na stanowisko wiceprezesa. a następnie Prezesa Banku, a szczególności dokumentów Banku z Komisją Nadzoru Finansowego z lat 2007-2014, a także protokołów z lustracji i wniosków lustracyjnych wraz z wystąpieniami i zaleceniami za lata 2007 – 2014 oraz realizowanego przez Bank Spółdzielczy programu naprawczego. Sprawa zawisła przed Sądem Rejonowym dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi XX Wydziałem Krajowego Rejestru Sądowego pod sygn. akt. LD XX Ns-Rej KRS (...). Postanowieniem wydanym w dniu 26 stycznia 2015 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi XX Wydział Krajowego Rejestru Sądowego oddalił wniosek J. S.. Od wydanego rozstrzygnięcia powód złożył apelację, która następnie postanowieniem Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 7 października 2015 r., wydanym w sprawie o sygn.. akt XIII Ga 412/15 została oddalona.

W dniu 19 grudnia 2014 r. miało miejsce Nadzwyczajne Zebranie Przedstawicieli Banku Spółdzielczego Towarzystwa (...) „PA-CO-BANK” w P.. Jeden z punktów obrad obejmował rozpoznanie odwołania J. S. od uchwały Rady Nadzorczej nr (...) w przedmiocie wykluczenia powoda z grona Spółdzielców. W zebraniu uczestniczyło 20 przedstawicieli, przy ogólnej ich liczbie 25. J. S. podtrzymał wniesione przez siebie odwołanie i ustnie uzasadnił swoje stanowisko. Z uwagi na przekroczenia czasu wystąpienia, wypowiedź powoda została przerwana po upływie 30 minut. Wniosek o przedłużenie czasu wystąpienia, poddany pod głosowanie uległ oddaleniu. Uchwałą nr 2/2014 podjętą w dniu 19 grudnia 2014 r. Nadzwyczajne Zebranie Przedstawicieli Banku Spółdzielczego Towarzystwa (...) „PA-CO-BANK” w P. oddaliło jako niezasadne odwołanie J. S. od uchwały Rady Nadzorczej nr 34/2014 r. z dnia 26 sierpnia 2014 r. Głosowanie było jawne, przez podniesienie ręki. W trakcie zbierania głosów miało miejsce zamieszanie, w związku z okolicznością spóźnienia się na obrady jednego z członków Spółdzielni. Nadto nie wzięto pod uwagę głosu F. B., który wstrzymał się od głosu. Nieprawidłowości zostały odnotowane w protokole obrad, zaś wyniki głosowania skorygowane. Uchwała została doręczona powodowi w dniu 7 stycznia 2015 r. W zawiadomieniu, powód został pouczony o możliwości wskazanej uchwały w terminie 6 tygodni liczonych od dnia doręczenia zawiadomienia o uchwale, wraz z jej uzasadnieniem.

Członkowie Zarządu Banku Spółdzielczego Towarzystwa (...) „PA-CO-BANK” w P. w dniu 8 maja 2015 r. skierowali przeciwko powodowi prywatny akt oskarżenia do Sądu Rejonowego w Pabianicach. Powodowi zarzucono popełnienie czynu z art. 212 § 1 k.k., poprzez pomawianie członków zarządu Banku: A. B., U. P. oraz M. F., podczas postępowań toczących się: przed Sądem Rejonowym dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi, XX Wydziałem Krajowego Rejestru Sądowego pod sygn. akt. LD XX Ns-Rej KRS (...) oraz przed Sądem Okręgowym w Łodzi, w sprawie II C 1726/14, poprzez głoszenie twierdzeń o tym, że Zarząd i Rada Nadzorcza Banku od lat działają w zorganizowanej grupie przestępczej na szkodę powoda, banku i udziałowców, ukrywają przez członkami mactwa, prowadzą działalność przestępczą, fałszują uchwały Zarządu i Rady Nadzorczej, prowadzą działania korupcyjne, „wyprowadzają pieniądze” z Banku. W ocenie skarżących, stwierdzenia wypowiedziane przez powoda mogą poniżyć członków zarządu w opinii publicznej oraz narazić na utratę zaufania potrzebnego do zajmowania stanowiska członka Zarządu Banku Spółdzielczego.

Na skutek doniesienia powoda Prokuratura Rejonowa w Pabianicach wszczęła i nadzorowała prowadzone przez Komendę Powiatową Policji w P. śledztwo w sprawie podejrzenia popełnienia czynu z art. 296 § 1 i 3 k.k. na szkodę Banku Spółdzielczego Towarzystwo (...) „Pa-Co-Bank” w P.. Zachowania, mające wypełniać znamiona w/

w przestępstwa miały polegać na: działaniach przez osoby zarządzające bankiem na szkodę banku, udzielaniu kredytu lub pożyczki bez należytego zabezpieczenia ich spłaty oraz zaniechania podejmowania działań w celu odzyskania wierzytelności przysługujących Bankowi. J. S. postawił również zarzut nadużycia swoich uprawnień, niedopełnienia obowiązków oraz przekroczenia uprawnień przez funkcjonariuszy publicznych – członków Komisji Nadzoru Finansowego w związku z wydaniem decyzji o wyrażeniu zgody na powołanie A. B. na stanowisko Prezesa pozwanego Banku Spółdzielczego. Postanowieniem z dnia 31 grudnia 2015 r. śledztwa umorzono wobec ustalenia, że czynu nie popełniono, czyn nie zawiera znamion czynu niedozwolonego, a także wobec ustalenia, że postępowania co do tego samego czynu tych samych osób zostało prawomocnie zakończone.

Stosownie do § 10 ust. 2 Statutu Banku Spółdzielczego Towarzystwo (...) „PA-CO-BANK” w P. Bank Spółdzielczy może odmówić członkowi wglądu do umów zawieranych z osobami trzecimi, jeżeli naruszałoby to prawa tych osób lub jeżeli istnieje uzasadniona obawa, że członek wykorzysta pozyskane informacje w celach sprzecznych z interesem Banku Spółdzielczego i przez to wyrządzi Bankowi Spółdzielczemu znaczą szkodę. Odmowa powinna być wyrażona na piśmie. Zgodnie zaś z ust. 3 Bank Spółdzielczy może odmówić członkowi wglądu do umów zawieranych z osobami trzecimi, uchwał organów Banku Spółdzielczego oraz protokołów lustracji oraz wniosków polustracyjnych, jeżeli naruszałoby tajemnicę bankową. Taka odmowa powinna być wyrażona na piśmie.

Zgodnie z § 12 Statutu, obowiązkiem członka Spółdzielni jest stosować się do przepisów prawa, postanowień statutu i uchwał organów Banku Spółdzielczego, w tym regulaminów opartych na przepisach prawa postanowieniach statutu, a także troszczyć się o dobro Banku Spółdzielczego i jego rozwój, dbać o poszanowanie pomnażanie jego majątku oraz uczestniczyć w realizacji zadań statutowych, jak również zapobiegać działaniom na szkodę Banku Spółdzielczego. Według Statutu, członkostwo w Spółdzielni może ustać na skutek: wystąpienia za wypowiedzeniem, wykluczenia, wykreślenia z rejestru członków spółdzielni na skutek niewykonywania statutowych obowiązków z przyczyn przez członka niezawinionych, w szczególności utraty zdolności do czynności prawnych, czy też utraty innych warunków wymaganych dla uzyskania członkostwa w Banku Spółdzielczym, nie wpłacenia udziałów w terminach czy też skreślenia z rejestru członków, bądź to w przypadku śmierci lub utraty osobowości prawnej. Wykluczenie może nastąpić w wypadku, gdy z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa członka dalsze pozostawanie w Banku Spółdzielczym nie da pogodzić z postanowieniami statutu Banku lub z dobrymi obyczajami, a w szczególności na skutek: udowodnienia działania na szkodę banku, świadomego, uporczywego naruszania postanowień statutu, nie wpłacenia udziałów w terminach określonych w Statucie lub nie wypełnienia innych zobowiązań wobec Banku; podanie nieprawdziwych danych organom Banku Spółdzielczego, jeśli decyzja zależy od tych danych.

Decyzję w przedmiocie wykluczenia członka Spółdzielni podejmuje Rada Nadzorcza. Stosownie do § 14 ust. 3 Statutu, Rada Nadzorcza przed podjęciem uchwały o wykluczeniu powinna wysłuchać wyjaśnień zainteresowanego członka, a decyzję podjąć w terminie do trzech miesięcy od zaistnienia okoliczności uzasadniających wykluczenie. Decyzja winna zawierać uzasadnienie, które w szczególności powinno przedstawiać motyw, jakimi kierowała się Rada Nadzorcza uznając, że zachowanie członka wyczerpuje przesłanki wykluczenia określone w statucie. O podjęciu uchwały w przedmiocie wykluczenia – członek, którego dotyczy uchwała winien zostać powiadomiony. Zawiadomienie wysyła się listem poleconym w terminie czternastu dni od daty podjęcia przez Radę uchwały. Wykluczonemu członkowi, stosownie do ust. 4 § 14 Statutu, od decyzji Rady Nadzorczej przysługuje prawo odwołania na piśmie do Walnego Zgromadzenia (Zebrania Przedstawicieli). Odwołanie winno być wniesione w terminie czterech tygodni od daty otrzymania zawiadomienia o wykluczeniu. Odwołującemu przysługuje wówczas prawo obecności na jego obradach przy rozpatrywaniu tego odwołania (osobiście lub przez swego przedstawiciela) oraz prawo do popierania odwołania. Odwołanie powinno być rozpatrzone przez najbliższe Walne Zgromadzenie (Zebrania Przedstawicieli), jednak nie później niż w ciągu dwunastu miesięcy od dnia wniesienia odwołania. Zarząd zawiadamia pisemnie odwołującego się członka o uchwale Walnego Zgromadzenia (Zebrania Przedstawicieli) wraz z jej uzasadnieniem w terminie 14 dni.

Niezależnie od możliwości wniesienia odwołania do Walnego Zgromadzenia (Zebrania Przedstawicieli), w sprawie o wykluczenie członka rejestru członków Banku Spółdzielczego, wykluczony może zaskarżyć uchwałę Rady Nadzorczej do Sądu. Pozew winien być wniesiony w terminie 6 tygodni od dnia doręczenia członkowi uchwały z uzasadnieniem.

Zgodnie z § 23 Statutu Zebranie Przedstawicieli jest zdolne do podejmowania uchwał przy obecności przynajmniej połowy ogólnej liczby członków (przedstawicieli). Uchwały Zebrania Przedstawicieli, zapadają zwykłą większością głosów w głosowaniu jawnym - dla podjęcia uchwały liczba głosów „za” musi być większa od liczby głosów „przeciw”; głosy wstrzymujące się nie mają wpływu na podjęcie uchwały.

Stosownie zaś do treści § 24 Statutu, każdy członek Banku Spółdzielczego lub Zarząd może wytoczyć powództwo o uchylenie uchwały. Jednakże prawo zaskarżenia uchwały w sprawie wykluczenia albo wykreślenia członka przysługuje wyłącznie członkowi wykluczonemu lub wykreślonemu. Powództwo o uchylenie uchwały Zebrania Przedstawicieli powinno być wniesione w ciągu sześciu tygodni od dnia odbycia Zebrania. Jeżeli ustawa lub statut wymagają zawiadomienia członka o uchwale, termin sześciotygodniowy biegnie od dnia tego zawiadomienia dokonanego w sposób wskazany w statucie.

Sąd a quo dokonując ustaleń faktycznych podkreślił, że fakty były w zasadzie pomiędzy stronami bezsporne, powód potwierdził podejmowanie ze swojej strony czynności kontrolnych wobec pozwanego, w tym zachowania polegające na angażowaniu prasy czy też organów ścigania. Nie zaprzeczył, że odbył rozmowę z D. W. – kontrahentem pozwanego. Zaprzeczył jednakże, iż w trakcie rozmowy podawał się za członka zarządu. W tym zakresie Sąd odmówił wiarygodności powodowi, zważywszy na całokształt okoliczności sprawy, w tym charakter i intensywność innych zachowań powoda.

W świetle poczynionych ustaleń faktycznych Sąd pierwszej instancji ocenił, że **p**owództwa podlegały oddaleniu, jako niezasadne, choć powód niewątpliwie posiada legitymację procesową czynną do zaskarżenia obu uchwał i zostały zachowane wymogi formalne do wniesienia przedmiotowego pozwu. Jednakże przeprowadzone postępowanie dowodowe nie wykazało, aby zaskarżone uchwały zasługiwały na uchylenie. Sąd Okręgowy wskazał, że podstawę prawną działania pozwanego banku polegającego na wykluczeniu powoda z grona spółdzielców, stanowią przede wszystkim przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r., Prawo Bankowe (Dz.U. z 2012 r., poz. 1376 ze zm.), ustawy z dnia 16 września 1982 r., Prawo spółdzielcze (Dz.U. z 2013 r., po. (...) ze zm.), a także Statut Banku Spółdzielczego Towarzystwo (...) „PA-CO-BANK” w P.. Stosownie do treści art. 24 § 1 ustawy Prawo Spółdzielcze, spółdzielnia może rozwiązać stosunek członkostwa tylko przez wykluczenie albo wykreślenie członka. Wykluczenie członka ze spółdzielni może nastąpić w wypadku, gdy z jego winy umyślnej lub z powodu rażącego niedbalstwa dalsze pozostawanie w spółdzielni nie da się pogodzić z postanowieniami statutu spółdzielni lub dobrymi obyczajami. Statut określa przyczyny wykluczenia. Należy przy tym zauważyć, że ustawowa formuła, została powielona w Statucie pozwanego Banku Spółdzielczego, a ściślej rzecz ujmując w § 14 ust 1 pkt 2, który jednocześnie zawiera przykładowy, otwarty katalog zachowań stanowiących podstawę wykluczenia z grona spółdzielców. Tym samym każde zachowanie członka, które nosi znamiona działania zawinionego (dotyczy to zarówno winy umyślnej, jak i rażącego niedbalstwa) i powoduje, że dalsze pozostawanie tego członka w Banku Spółdzielczym nie dałoby się pogodzić z postanowieniami Statutu Banku lub z dobrymi obyczajami, może stanowić samodzielną przesłankę wykluczenia członka.

W ocenie Sądu a quo, powód występując z roszczeniem o uchylenie uchwały Rady Nadzorczej w przedmiocie wykluczenia członka ze Spółdzielni winien wykazać, że podjęta przez Radę Nadzorczą uchwała pozostaje w sprzeczności z postanowieniami statutu bądź dobrymi obyczajami lub godzi w interesy spółdzielni albo ma na celu pokrzywdzenie jej członka. Spółdzielnię obarcza zaś ciężar przytoczenia i dowodu – faktów wskazujących, że konkretny czyn, którego dopuścił się wykluczony członek spółdzielni jest sprzeczny z postanowieniami statutu lub dobrymi obyczajami, a nadto czyn ten jest zawiniony. Sąd winien tym samym zbadać, czy zostały zachowane wymogi proceduralne regulujące przebieg obrad Rady Nadzorczej, ale także jest zobowiązany skontrolować, czy istnieją ważne przyczyny, od istnienia których statut uzależnia wykluczenia ze Spółdzielni.

Zgromadzony w niniejsze sprawie materiał dowodowy nie wskazał na zaistnienie jakichkolwiek nieprawidłowości w zakresie przebiegu obrad oraz procedury podjęcia uchwały. Sąd pierwszej instancji nie dopatrył się również uchybień godzących w prawo powoda do obrony przed zarzutami stawianymi mu przez członków zarządu. Stosownie do regulacji statutowej – w sytuacji wystąpienia z wnioskiem o wykluczenie członka spółdzielni, koniecznym jest jego wysłuchanie oraz umożliwienie odniesienia się do postawionych wobec siebie zarzutów. Powód został powiadomiony o terminie wysłuchania z właściwym wyprzedzeniem i mógł w tym czasie podjąć ze swojej strony starania zmierzające do

zapoznania się ze stawianymi mu zarzutami, zgromadzenia materiału dowodowego, na swoją obronę, przedstawienia własnego stanowiska w tym zakresie. Bierność powoda budzi zdziwienie, zważywszy, że aktywność powoda w zakresie kontrolowania działalności Banku, była okolicznością manifestowaną w toku niniejszego postępowania. Stąd zarzuty w zakresie pozbawienia powoda możliwości obrony swych praw uznać należy za chybione, zwłaszcza, że i tak powód ustosunkował się merytorycznie do żądania Zarządu, a także odpowiedział na pytania Rady Nadzorczej. Dlatego też, w ocenie Sądu zapadła uchwała nie pozostaje w sprzeczności z przepisami statutu Banku. Mając zaś na względzie materię, jakiej dotyczy, ciężar gatunkowy postawionych powodowi zarzutów oraz przede wszystkim wyniki prowadzonego w sprawie postępowania dowodowego, nie można jej uznać za godzącą w dobre obyczaje, interes spółdzielni, czy też rażąco krzywdzącą wykluczonego członka.

Odnosząc się do zarzutów materialnoprawnych pozwu Sąd Okręgowy pokreślił, że w dobie nadwyreżonego ostatnimi czasy zaufania do instytucji finansowych – wizerunek konkretnego banku, jako podmiotu bezpiecznego i przyjaznego klientowi – jest wartością nadrzędną, w zakresie prowadzonej przez Bank polityki marketingowej. Dlatego też – zachowania polegające na przekazywaniu osobom trzecim, w tym kontrahentom Banku – niepotwierdzonych informacji, przepuszczeń i ocen, co do braku profesjonalizmu organów Banku, które jednocześnie poddają w wątpliwość uczciwość przeprowadzanych przez Bank transakcji, niewątpliwie stanowi czyn sprzeczny z dobrymi obyczajami. Naruszenie dobrych obyczajów przejawia się również w środkach, jakich użył powód, celem uzyskania potrzebnych mu informacji. Fakt członkostwa w Spółdzielni niewątpliwie wiąże się z uprawnieniami o charakterze kontrolnym, nie mniej jednak – sposób, w jaki powód dokonał ich realizacji zdecydowanie wykracza poza ramy postępowania zgodnego z powszechnie przyjętymi w stosunkach gospodarczo – społecznych, standardami. Nie jest zachowaniem uczciwym, podszywanie się pod członka zarządu Spółdzielni, w celu uzyskania od jej partnerów handlowych informacji dotyczących treści przeprowadzonej transakcji, okoliczności związanych z jej przebiegiem jak również oraz poddawanie w wątpliwość jej należytego wykonania. Zachowanie takie jest oceniane negatywnie – nie tylko w oparciu o przesłanki obiektywne, godząc w interesy Banku, jako instytucji, uderza również w wartości istotne dla jego wizerunku i renomy, co szczególnie widoczne jest w odniesieniu do instytucji bankowych, poruszających się na obszarze usług angażujących niekiedy dorobek życia klientów. To samo dotyczy innych, podejmowanych przez powoda zachowań – zarówno tych posiadających ogólnodostępny wydźwięk – a więc realizowanych przy pomocy lokalnej prasy, angażujących w sprawy Banku organy ścigania, jak i nieuzasadnionej w rezultacie nadaktywności w zakresie przysłuchujących z tytułu członkostwa uprawnień kontrolnych.

Sąd pierwszej instancji odwołał się do orzecznictwa Sądu Najwyższego wskazując, że przekroczenie granicy dopuszczalnej krytyki władz spółdzielni, czy też prowadzenie jej w niewłaściwej formie, zwłaszcza gdy krytyka taka nie znajduje w rezultacie jakiegokolwiek potwierdzenia – należy uznać za okoliczność uzasadniającą wykluczenie członka ze spółdzielni.

Reasumując, Sąd a quo stanął na stanowisku, że nie zachodziły jakiegokolwiek okoliczności – dotyczące bądź to kwestii proceduralnych, bądź to merytorycznych – które uzasadniałyby uwzględnienie powództwa w zakresie żądania uchylenie uchwały Rady Nadzorczej w przedmiocie wykluczenia J. S. z grona członków Banku Spółdzielczego.

Stosownie do treści art. 42 § 3 Prawa Spółdzielczego, uchwała walnego zgromadzenia (zebrania przedstawicieli) podjęta w sposób niezgodny z postanowieniami statutu bądź dobrymi obyczajami, godząca w interesy spółdzielni, albo mająca na celu pokrzywdzenie jej członka – może zostać wzruszona w drodze prawomocnego orzeczenia sądowego. Niezgodność uchwały z postanowieniami statutu może się wyrażać zarówno w treści uchwały, jak i wadach postępowania prowadzącego do jej wydania. Oznacza to, że członek spółdzielni wytaczając powództwo winien powoływać zarzuty o charakterze zarówno merytorycznym (odnoszące się do niezgodności treści uchwały z postanowieniami statutu), jak i formalne (wskazywać wady postępowania). W niniejszej sprawie, powód zaskarżył uchwałę Zebrania Przedstawicieli – zarzucając nieprawidłowości w zakresie procesu oddawania głosów. Zgromadzony w niniejszej sprawie materiał dowodowy nie potwierdził zarzutów powoda. Zebranie zostało zwołane prawidłowo i było władne do wydawania uchwał. Rozpoznanie odwołania powoda zawarte było w porządku obrad Nadzwyczajnego Zebrania Przedstawicieli pozwanego Banku Spółdzielczego. J. S., przedstawił swoje stanowisko, w czasie – ustalonym zgodnie z treścią uchwalonego w dniu posiedzenia Regulaminu. Ewentualne nieprawidłowości, w zakresie

liczenia głosów – skorygowane i naniesione do protokołu posiedzenia (w głosowaniu uczestniczyło 20 osób, z 26 uprawnionych, za oddaleniem odwołania głosowało 19 osób, jedna wstrzymała się od głosu).

Zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Ta zasada materialnoprawna znajduje odzwierciedlenie w przepisie procesowym art. 232 k.p.c., który z kolei stanowi, iż strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. W niniejszej sprawie – powód nie uczynił zadość nałożonej na siebie powinności. Nie wykazał, iż uchwała pozostaje w sprzeczności z przepisami statutu, godzi w interesy spółdzielni, albo ma na celu pokrzywdzenie jej członka. Dlatego też żądanie powoda, jako nieudowodnione nie zasługiwało na uwzględnienie w tym zakresie.

O kosztach procesu Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. Z uwagi na to, iż powód przegrał proces w całości, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, ciążył na nim obowiązek zwrotu kosztów procesu poniesionych przez przeciwnika. Dlatego też Sąd zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 360 złotych (2 x 180 zł) w oparciu o § 11 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu /Dz.U. Nr 163, poz. 1349 ze zm./ oraz kwotę 34 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (2 x 17 zł), co dało łącznie kwotę 394 zł na rzecz pozwanego.

(uzasadnienie wyroku – k. 365 – 373)

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego wywiódł powód, zaskarżając go w całości i wnosząc o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji celem przeprowadzenia wnioskowanych dowodów.

(apelacja – k. 382 – 387)

Strona pozwana wniosła o oddalenie apelacji, a także o zwrot kosztów postępowania apelacyjnego.

(odpowiedź na apelację - k. 395 – 396)

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja jest bezzasadna i podlega oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c. wobec braku jakichkolwiek przekonujących argumentów mogących stanowić uzasadnienie dla dokonania wyrażonej w postulatach apelacji zmiany lub uchylenia (dosłownie traktując wniosek skargi apelacyjnej) zaskarżonego orzeczenia.

Przede wszystkim trzeba podnieść, że skarga apelacyjna zawiera zarzuty, które zgodnie z zasadami prawa procesowego i logiki nie dają się – z uwagi na sposób sformułowanie, jednoznacznie zakwalifikować jako zarzuty naruszenia prawa procesowego lub prawa materialnego. Skarżący sporządził apelację bazującą na wyrwanych z kontekstu fragmentach uzasadnienia wyroku Sądu a quo, opatrzonych subiektywnym komentarzem autora skargi apelacyjnej, czasami bardzo luźno powiązanych z treścią wypowiedzi Sąd Okręgowy. Wydaje się zatem, że powód zarzuca Sądowi pierwszej instancji głównie poczynienie nieprawidłowych ustaleń faktycznych oraz naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. i w konsekwencji nietrafność orzeczenia co do istoty sporu. A zatem porządkując te kwestie, Sąd ad quem w pierwszej kolejności odniesie się do tych zarzutów, uznając je za zarzuty naruszenia prawa procesowego. Celem postępowania apelacyjnego jest ponowne rozpoznanie sprawy pod względem faktycznym i prawnym, przy czym ocena zarzutów odnoszących się do naruszenia prawa materialnego może być dokonana jedynie na podstawie prawidłowo ustalonego stanu faktycznego sprawy. Oczywiście konsekwencją powyższego jest, że co do zasady rozważenie podniesionych zarzutów naruszenia prawa procesowego, mogącego potencjalnie skutkować błędnymi ustaleniami faktycznymi, winno poprzedzać ocenę zarzutów materialno-prawnych (wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 22 marca 2013 r., III AUa 1536/12, LEX nr 1311943).

Z treści apelacji zdaje się wynikać, że powód kwestionuje ustalenia następujących okoliczności faktycznych: A. B. nie została powołana na członka RN Banku a na stanowisko wiceprezesa Banku; powód skarżył się do Komisji Nadzoru

Finansowego na powołanie A. B., a nie na nieprawidłowości w pracy Banku; Sąd nie ustalił, że działania Komisji Nadzoru Finansowego spowodowały straty w Banku w wysokości ok. 300.000 zł; to nie powód dzwonił do D. W., tylko D. W. do powoda; Statut banku nie przewiduje ograniczenia w długości wypowiedzi; postępowania karne jeszcze się toczą, nie zostały zakończone. Odnosząc się do tych zarzutów trzeba stwierdzić, że Sąd a quo – wbrew twierdzeniu powoda, ustalił, że: A. B. została powołana na stanowisko wiceprezesa Banku i nie ustalił, że postępowania karne zostały zakończone. Natomiast treść skargi do (...) została ustalona w oparciu o kopię tej skargi, z której jednoznacznie wynika, że powód zakwestionował wybór A. B. i opisał przestępstwa rzekomo popełniane na szkodę Banku przez J. B.. Jeżeli zaś chodzi o straty spowodowane przez (...) to okoliczności takie nie wynikają z żadnego materiału dowodowego zebranego w tej sprawie, zaś okoliczności dotyczącego tego, że to powód dzwonił do D. W., a nie odwrotnie, wynikają z zeznań tego świadka.

Podkreślić trzeba, że zarzuty dotyczące ustaleń faktycznych sprowadzają się do naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.). Skuteczność tych zarzutów wymaga zaś nie tylko hasłowo zaznaczonej nieprawidłowości, ale konieczności wskazania konkretnych dowodów, które zostały wadliwie ocenione, czy określenia zasad doświadczenia życiowego, którym uchybiono, ale także tych elementów materiału dowodowego, które Sąd Okręgowy zdaniem skarżącego pominął wydając zaskarżony wyrok. Z tych też względów szczegółowe ustosunkowanie się do omawianych zarzutów, uderzających raczej w wywiedzione przez Sąd Okręgowy wnioski, aniżeli w poczynione ustalenia faktyczne, było znacznie utrudnione. Nie ulega jednak wątpliwości, że Sąd Okręgowy w sposób wszechstronny ocenił wiarygodność zgromadzonego materiału dowodowego i nie dopuścił się uchybienia podstawowych reguł służących ocenie mocy poszczególnych dowodów, tj. reguł logicznego myślenia, doświadczenia życiowego i właściwego kojarzenia faktów (wyrok SN z dnia 16 grudnia 2005 r., III CK 314/05). W konsekwencji należało przyjąć, że skarżący nie zdołał zdyskwalifikować ustaleń faktycznych, na których oparty został zaskarżony wyrok. W istocie apelacja jest nieuprawnioną polemiką z ustaleniami Sądu a quo, powiela wcześniejszą argumentację powoda i abstrahuje od realiów materiału procesowego.

Zważywszy na to, że Sąd Apelacyjny podziela pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w uchwale z dnia 31 stycznia 2008 r. w sprawie III CZP 49/07 (OSNC 2008/6/55), iż sąd drugiej instancji rozpoznający sprawę na skutek apelacji nie jest związany przedstawionymi w niej zarzutami dotyczącymi naruszenia prawa materialnego, wiążą go natomiast zarzuty dotyczące naruszenia prawa procesowego; w granicach zaskarżenia bierze jednak z urzędu pod uwagę nieważność postępowania, trzeba przyjąć, że dla przedmiotowego postępowania apelacyjnego znaczenie wiążące mają tylko takie uchybienia prawu procesowemu, które zostały przedstawione w apelacji i nie są wyłączone spod kontroli sądu odwoławczego na podstawie przepisu szczególnego. Albowiem podstawowym założeniem postępowania apelacyjnego jest dążenie do wydania merytorycznego rozstrzygnięcia, opartego na materiale zebranym przez sąd pierwszej instancji i sąd odwoławczy, który musi samodzielnie ocenić całokształt zebranego w sprawie materiału dowodowego z uwzględnieniem faktów z zakresu notoryjności powszechnej i urzędowej, faktów przyznanych lub niezaprzeczonych, a także domniemań prawnych. Merytoryczny charakter postępowania apelacyjnego sprawia, że sąd drugiej instancji zmierza do naprawienia błędów popełnionych przez sąd pierwszej instancji; w tym znaczeniu postępowanie apelacyjne jest przedłużeniem postępowania przeprowadzonego przed sądem pierwszej instancji. Istotę postępowania apelacyjnego charakteryzuje art. 386 § 4 k.p.c., zgodnie z którym, poza wypadkami określonymi w § 2 i 3, sąd drugiej instancji może uchylić zaskarżony wyrok i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania tylko w razie nierozpoznania przez sąd pierwszej instancji istoty sprawy albo gdy wydanie wyroku wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości (uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 22 sierpnia 2007 r., III CSK 61/07, OSNC 2008/10/119). Żadna z tych okoliczności nie zachodzi w przedmiotowym stanie sprawy, a zatem chybiony jest wniosek apelacji o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Łodzi, szczególnie, że apelacja nie zawiera żadnych wniosków dowodowych.

Jeżeli chodzi o ocenę prawnomaterialną zaskarżonego wyroku to Sąd ad quem podziela wszystkie wywody Sądu pierwszej instancji. J. S. w sposób bardzo subiektywny i dowolny rozumie pojęcie obowiązków i uprawnień kontrolnych członka spółdzielni oraz prawo do krytyki władz spółdzielni i daje temu konsekwentnie wyraz, nawet w treści apelacji. Powód podejmował jednoznaczne działania na przestrzeni długiego okresu, nie bacząc na oceny

innych podmiotów. Sąd pierwszej instancji prawidłowo i wyczerpująco wyjaśnił, w jaki sposób koliduje to z dobrymi obyczajami i postanowieniami Statutu pozwanego Banku, a w konsekwencji prowadzi do naruszenia interesu Banku. Apelacja nie zawiera żadnych argumentów, które skutecznie podważyłyby te rozważania.

Z tych wszystkich względów orzeczono jak w wyroku.

O kosztach postępowania apelacyjnego rozstrzygnięto zgodnie z art. 98 k.p.c. Z uwagi na to, że powód przegrał postępowanie odwoławcze w całości, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, ciążył na nim obowiązek zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego poniesionych przez przeciwnika, obejmujących koszty zastępstwa procesowego w wysokości wynikającej z rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2015. 1804 ze zm.).